महाराष्ट्र विधानसभा
दिवसाच्या कामकाजाचा क्रम
बुधवार, दिनांक २० डिसेंबर, २०१७
(सकाळी १०.०० ते १०.४५ वाजेपर्यंत)

लक्षवेधी सूचना (म.वि.स. नियम १०५ अन्वये) :

(१) **ॲड. आशिष शेलार, श्री. संजय केळकर, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-**

"मुंबईसह एमएमआर क्षेत्रात साधारण १५००० वृत्तपत्र विक्रेते अल्प मानधनावर वर्षानुवर्षे वृत्तपत्रे विक्री व वितरणाचे काम करीत असणे, वृतपत्रे ही लोकशाहीचा चौथा स्तंभ असून वृत्तपत्रे विक्रेते हे त्यातील महत्वाचा घटक असणे, परंतु वृत्तपत्र विक्रेत्यांना स्वतंत्र स्थान न देता त्यांची गणना फेरीवाल्यांमधे करण्यात आल्यामुळे वारंवार अनधिकृत फेरिवाल्यांवर होत असलेल्या कारवाईमध्ये रस्त्यावरील किंवा रेल्वेच्या जागेत असलेल्या वृत्तपत्र विक्रेत्यांवरही कारवाई होत असल्यामुळे नागरिकांना वृत्तपत्रे मिळणे कठीण होणे, वृत्तपत्र विक्रेता संघटनांनी दिलेल्या मागण्यांमध्ये रेल्वे परिसरात विक्री करणाऱ्या विक्रेत्यांवर कारवाई करू नये, स्वतंत्र वृत्तपत्र विक्रेता कल्याणकारी मंडळ स्थापन करावे, गटई कामगारांप्रमाणे ज्या ठिकाणी आहेत तेथे किंवा मोक्याच्या ठिकाणी जागा उपलब्ध करून देण्यात यावी, शासकीय घरकुल योजनेत वृत्तपत्र विक्रेत्यांसाठी राखीव कोटा देण्याबाबत शासनाकडे निवेदनाद्वारे केलेली मागणी, त्यामुळे मुंबईसह एमएमआर क्षेत्रातील पदपथावरील किंवा रेल्वेच्या जागेत व्यवसाय करणाऱ्या लाखो वृत्तपत्र विक्रेते यांच्यावर अनधिकृत फेरीवाल्यांप्रमाणे होत असलेल्या निष्कासनाच्या कार्यवाहीस स्थगिती देण्याबाबत व त्यांच्या वर्षानुवर्षे प्रलंबित प्रश्नांबाबत तातडीने करावयाची कार्यवाही व प्रतिक्रिया."

(२) **सर्वश्री. सुनिल प्रभू, उदय सांमत, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्याचे लक्ष वेधतील:-**

"खेड (जि.रत्नागिरी) नगरपरिषदेमधील जुना वॉर्ड नं.१४/१८ आनंद टॉकिज शेजारील, सि.स.क्र. ११३१/ई मध्ये जुन्या इमारतीचे नुतनीकरण करण्याकरिता मुख्याधिकारी, खेड नगरपरिषद यांचेकडे केलेल्या अर्जामध्ये त्यांनी जोडलेल्या नकाशाप्रमाणे इमारत नुतनीकरण करण्याकरिता मागितलेल्या परवानगीनुसार मुख्याधिकारी यांची स्वाक्षरी नसल्याचे निदर्शनास येणे, परवानगी घेताना करण्यात आलेल्या अर्जासोबत जोडलेल्या नकाशात एक मजली इमारत असताना दुसऱ्या मजल्याचे

अनधिकृत बांधकाम करुन त्यास इमारत पुर्णत्वाचा दाखला घेण्यात न येणे, या संपूर्ण प्रकरणाची चौकशी करण्याकरिता मुख्याधिकारी, खेड नगरपरिषद यांच्याकडे दिनांक ५ ऑक्टोबर, २०१७ रोजी लेखी तक्रार करण्यात येऊनही अद्यापपर्यंत कोणतीच कारवाई करण्यात न आल्याने या प्रकरणात आर्थिक गैरव्यवहार झाल्याचा नागरिकांमध्ये निर्माण झालेला संशय, याबाबत शासनाने चौकशी करून संबंधितांवर करावयाची कारवाई व प्रतिक्रिया.’’

(३) **श्री. महेश लांडगे, ॲड. राहुल कुल, सर्वश्री. शरद सोनावणे, लक्ष्मण जगताप, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्याचे लक्ष वेधतील:-**

"पिंपरी-चिंचवड नवनगर विकास प्राधिकरणाकडून भोसरी, निगडी, चिंचवड, आकुर्डी परिसरातील स्थानिक शेतकऱ्यांच्या हजारो एकर शेतजमीनी संबंधित प्राधिकरणाकडून सन १९८४ मध्ये संपादित करण्यात येणे, त्यामुळे हजारो कष्टकरी शेतकऱ्यांचे उदरनिर्वाहाचे एकमेव साधन संपुष्टात येणे, शासनाकडून बाधित शेतकऱ्यांना नियमानुसार साडेबारा टक्के जमिनीचा परतावा देण्याचा शासन निर्णय असतांना शेतकऱ्यांनी वारंवार मागणी करूनही अद्याप साडेबारा टक्के जमिनीचा परतावा देण्याबाबत पिंपरी-चिंचवड नवनगर विकास प्राधिकरणाकडून होत असलेल्या विलंबामुळे स्थानिक शेतकऱ्यांमध्ये निर्माण झालेला असंतोष, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व प्रतिक्रिया."

(४) **सर्वश्री. प्रताप सरनाईक, सुभाष भोईर, सुनिल राऊत, रमेश लटके, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-**

"मुंबई नंतरचे सर्वांत झपाटयाने विकसित होणारे शहर म्हणून ठाणे शहराची गणना केली जाणे, ठाणे शहरातील घोडबंदर व आसपासच्या परिसरात अनेक विकासकांमार्फत सुरु असलेली बांधकामे, ठाणे महापालिकेच्या शहरविकास विभागाने या इमारत बांधकामांना दिलेली मंजूरी, तसेच महापालिका आयुक्तांनी घेतलेल्या धोरणात्मक निर्णयामुळे महापालिकेच्या बांधकाम विभागामार्फत विकास कामे सुरु असणे, शहरातील काही व्यक्ती जाणीवपूर्वक अनेक विकासकांच्या बांधकामाबद्दल, महापालिकेच्या ठेकेदारांबद्दल, शहरातील विविध हॉटेल्स, मॉल्सबद्दल व महापालिका तसेच कर्मचाऱ्यांबद्दल माहितीच्या अधिकाराच्या आधारे या सर्वांना ब्लॅकमेल करणे, काळया यादीतील विकासक, ठेकेदारांवर कारवाई होणे तितकेच गरजेचे असणे, तथापि, महापालिकेमार्फत दिली जाणारी बांधकाम मंजुरी याबाबत ठराविक व्यक्ती वारंवार माहितीचा अधिकार अर्जान्वये प्राप्त माहितीच्या आधारे महापालिकेने दिलेल्या मंजुरीच्या विरोधात मोठ्या संख्येने तक्रार अर्ज करित असल्यामुळे सामान्य नागरिकांच्या तक्रारी व कामे निकाली काढण्यास होत असलेला विलंब, अशा व्यावसायिक तसेच ठराविक

प्रकरणांमध्ये अशा ठराविक व्यक्ती अचानकपणे त्यांनी केलेल्या तक्रारी मागे घेऊन महापालिकेने केलेली कार्यवाही योग्य असल्याचे सांगून निर्माण करत असलेला संशय त्यामुळे अशा व्यक्तींवर वेळीच कारवाई न झाल्यास प्रत्येकवेळी विकासकामात अडथळे आणून वारंवार विकासक, ठेकेदार व महापालिका अधिकाऱ्यांना वेठीस धरले जाण्याची निर्माण झालेली भिती, त्यामुळे माहितीचा अधिकार कायद्याचा होत असलेला दुरुपयोग थांबविण्यासाठी शासनाने करावयाची कार्यवाही व प्रतिक्रिया."

(५) **श्रीमती ज्योती कलानी, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-**

"उल्हासनगर (जि ठाणे) शहराचा प्रारूप विकास आराखडा अधिसूचीत झालेला असणे, या प्रारूप विकास आराखड्यावर सह संचालक, नगर रचना, कोकणभवन यांच्याकडे विहित मुदतीत दाखल हरकतींवर सुनावणी झालेली नसणे, दिनांक ३० नोव्हेंबर, २०१७ रोजी उल्हासनगर महापालिकेने विकास आराखड्यामध्ये शहराच्या चहुबाजूला प्रस्तावित केलेल्या ३६ मिटरच्या रिंगरोड मुळे अनेक निवासी झोपडपट्टी व औद्योगिक इमारती निष्कासित होऊन स्थानिक नागरिक मोठ्या प्रमाणात बेघर होण्याची निर्माण झालेली शक्यता, शहरातील जपानी बाजार, प्रेस बाजार, फर्निचर बाजार येथील दुकाने निष्कासित होऊन व्यापाऱ्यांचे मोठ्या प्रमाणात नुकसान होऊन बेरोजगारी वाढण्याची शक्यता, कल्याण, अंबरनाथ रोड विस्तारिकरणात बाधितांना कुरार प्रणाली व इंदिरा गांधी मार्केट मध्ये पुनर्वसनाची बाब प्रलंबित असणे, या सर्व बाबीमुळे विकास आराखडयाबाबत नागरीकांमध्ये निर्माण झालेला असंतोष, या बाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व प्रतिक्रिया."

(६) **सर्वश्री. जयकुमार गोरे, राधाकृष्ण विखे-पाटील, पृथ्वीराज चव्हाण, विजय वडेट्टीवार, संग्राम थोपटे, अस्लम शेख, डी.पी.सावंत, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे सार्वजनिक बांधकाम मंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-**

"सातारा-पंढरपूर राष्ट्रीय महामार्गासाठी जमिनी संपादित करण्यासाठी करण्यात आलेली मोजणी, संबंधित क्षेत्र संपादित करताना शेतक-यांना विश्वासात घेऊन त्याचा आर्थिक मोबदला रस्त्याचे काम चालू करण्यापूर्वी देण्याची आवश्यकता, मात्र कंत्राटदाराने संबंधित शेतकऱ्यांना धमकी देवून काम चालू ठेवणे, या विरोधात हजारो शेतकऱ्यांनी मोर्चा काढून शासनाला निवेदन दिले असतानाही कंत्राटदाराविरुध्द कोणतीच कारवाई न करता सुरु ठेवण्यात आलेले काम, परिणामी शेतकऱ्यांमध्ये पसरलेला असंतोष, त्यामुळे शासनाने या महामार्गासाठी संपादित केलेल्या जमिनीचा संबंधित शेतकऱ्यांना त्वरीत मोबदला देण्याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व प्रतिक्रिया."

(७) **सर्वश्री. अमर काळे, विजय वडेट्टीवार, रणजीत कांबळे, प्रा. विरेंद्र जगताप, ॲड. यशोमती ठाकूर, सर्वश्री. हर्षवर्धन सपकाळ, राजेश क्षीरसागर, राधाकृष्ण विखे-पाटील, अस्लम शेख, डी. पी. सावंत, डॉ. संतोष टारफे, श्री. सुनिल केदार, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे सार्वजनिक बांधकाम मंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-**

"नागपूर "इनर रिंग रोड" सिमेंट कॉंक्रिटच्या कामात गौण खनिजाच्या माध्यमातून शासनाचा कोटयवधी रुपयांचा महसूल बुडाल्याचे माहे डिसेंबर, २०१७ मध्ये निदर्शनास येणे, यासंदर्भात देयक मंजूर करतांना बांधकामात वापरण्यात आलेल्या गौण खनिजाचे स्वामित्व शुल्क भरण्यात आले किंवा नाही याची तपासणी न करता सार्वजनिक बांधकाम विभागाने कंत्राटदाराकडील स्वामित्व शुल्क भरल्याच्या पावत्या न बघताच सुमारे ९८ कोटी रुपयांची देयके मंजूर करणे, सार्वजनिक बांधकाम विभागाने अशा प्रकारे स्वामित्व शुल्काच्या जमा केलेल्या सुमारे ११ हजार पावत्यांचे मुल्य सुमारे ८ ते ९ कोटी असून याकडे शासनाचे होत असलेले दुर्लक्ष, स्वामित्व धन भरल्याची चौकशी न करता देयके मंजूर केल्याप्रकरणी संबंधितांची चौकशी करुन त्यांच्याविरुध्द कारवाई करण्याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व प्रतिक्रिया."

(८) **श्री. अनिल गोटे, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे अन्न व नागरी पुरवठा मंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-**

"औरंगाबाद जिल्हयासाठी एपीएल (केशरी) शेतकरी योजनेंतर्गत शासनाने दिनांक ५ एप्रिल, २०१७ रोजी माहे मे, २०१७ करिता १७,०१० क्विंटल गहू व ११,३४० क्विंटल तांदुळ असे एकूण ५६,७०० क्विंटल नियतन लाभार्थ्यांना वाटपासाठी जिल्हा पुरवठा अधिकारी, औरंगाबाद यांना देण्यात आलेले आदेश, जिल्हा पुरवठा अधिकाऱ्यांनी जिल्हयातील ५,६७,००७ लाभार्थ्यांना गहू व तांदुळाच्या वाटपापासून वंचित ठेवणे, अगोदरच सततच्या दुष्काळामुळे व पुरेशा प्रमाणात पाऊस न पडल्यामुळे शेतकरी हतबल झालेला असतांना जिल्हा पुरवठा अधिकाऱ्यांनी लाभार्थ्यांना धान्याचे वाटप केले नसल्यामुळे त्यांच्यावर आलेली उपासमारी, जिल्हा पुरवठा अधिकारी, औरंगाबाद यांच्या हलगर्जीपणामुळे व कामाच्या अनियमिततेमुळे औरंगाबाद जिहयातील ५,६७,००७ पात्र शेतकरी लाभार्थी हे मे, २०१७ व जून, २०१७ या दोन महिन्याच्या ५६,७०० क्विंटल इतक्या मोठया प्रमाणाच्या अन्नधान्यांपासून वंचित राहिले असतांनाही त्याकडे शासनाचे झालेले दुर्लक्ष, परिणामी लाभार्थ्यांमध्ये पसरलेला असंतोष, याप्रकरणी शासनाने चौकशी करुन संबंधिताविरुध्द तातडीने करावयाची कारवाई व प्रतिक्रिया."

(९) **श्री. शंभूराज देसाई, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे उर्जा मंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-**

"सातारा जिल्हयातील पाटण तालुका हा डोंगरी, दुर्गम व भूकंपबाधित तालुका असून, तालुक्याला दीड लाखाहून अधिक भूकंपाचे लहान मोठे धक्के बसणे, भूकंपबाधित

असणाऱ्या तालुक्यातील डोंगरी, दुर्गम भागात पवनऊर्जा प्रकल्पाच्या अवजड वाहतूकीमुळे ग्रामीण भागातील रस्त्यांची मोठया प्रमाणात झालेली दूरवस्था, ग्रामीण रस्ते तसेच डोंगरपठारावरील अनेक वर्षापासून प्रलंबीत असणारी विद्युत विकासाची कामे व कोयना धरणामुळे पुनर्वसित भूकंपबाधित गावठाणातील मुलभूत सुविधांच्या कामांना निधी उपलब्ध करुन देण्यासाठी शासनाकडे वारंवार केलेली मागणी, यामध्ये पवनचक्की प्रकल्पांच्या अवजड वाहतुकीमुळे ग्रामीण, डोंगरी भागातील मोठया संख्येने नुकसान झालेल्या ग्रामीण रस्त्यांच्या पुर्नबांधणीकरीता शासनाच्या ऊर्जा विभागाने महाराष्ट्र ऊर्जा विकास अभिकरणांतर्गत निधी उपलब्ध करुन देण्याबाबत शासनाने दिलेल्या आश्वासनानुसार सादर करण्यात आलेला प्रस्ताव, तसेच महाराष्ट्र राज्य वीज निर्मिती कंपनीकडून डोंगरी विकास आराखड्यामध्ये पाटण या डोंगरी तालुक्यामध्ये असून त्यामध्ये ट्रान्स्फॉर्मर, गंजलेले विजेचे खांब बदलणे, नव्याने लागणारे विजेचे खांब बसविणे, आवश्यक ठिकाणी डी. पी. बसविणे तसेच घरगुती व शेती पंपाकरिता द्यावयाची प्रलंबित जोडणी देणेकरिता लागणारे साहित्य यासाठी सुमारे ११.२२ कोटी रुपयांच्या आराखड्यास मंजुरी देऊन निधी उपलब्ध करून देण्याचे दिलेले आश्वासन, पाटण तालुक्यात असणाऱ्या कोयना प्रकल्पामुळे सुमारे १०० गावे पुनर्वसित होणे, पुनर्वसित गावठाणांना नागरी सुविधा पुरविणे या योजनेंतर्गत शासनाद्वारे निधी देण्यात येणे, दरम्यान सन २०१६ पासून शासनाने या योजनेअंतर्गत कोयना प्रकल्पातील स्तर १ व २ मुळे बाधित झालेल्या पुनर्वसित गावठाणांतील नागरी सुविधांची कामे करण्याकरीता अनुक्रमे १.२७ व ३.२९ कोटी असे एकूण ४.५६ कोटी रुपयांचा आवश्यक असणारा निधी उपलब्ध करून देणेसंदर्भात शासनाकडे मागणी करुनही तो उपलब्ध करुन देण्यात न आल्याने नागरिकांमध्ये पसरलेला असंतोष, पाटण या डोंगरी, दुर्गम व भूकंपबाधित तालुक्यातील प्रलंबित कामांना आवश्यक असणारा निधी उपलब्ध करुन देण्याबाबत शासनाने करावयाची कारवाई व प्रतिक्रिया."

(सकाळी ११.०० वाजता)

एक : **प्रश्नोत्तरे.**

दोन : **कागदपत्रे सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे -**

(१) **नियोजन मंत्री** : विदर्भ विकास मंडळ, नागपूर, मराठवाडा विकास मंडळ, औरंगाबाद आणि उर्वरित महाराष्ट्र विकास मंडळ, मुंबई यांचा सन २०१६-२०१७ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.

(२) **गृहनिर्माण मंत्री** : महाराष्ट्र भाडे नियंत्रण नियम, २०१७ प्रसिध्द करणारी अधिसूचना क्रमांक याचिका — २०१५/

प्र.क्र.१७/ भाग-२/ गृनिधो-१, दिनांकित १८ नोव्हेंबर, २०१७ सभागृहासमोर ठेवतील.

(३) वैद्यकीय शिक्षण व जलसंपदा मंत्री :

(क) तापी पाटबंधारे विकास महामंडळ, जळगांव यांचा सन २०१४-२०१५ या वर्षाचा अलग लेखा अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.

(ख) तापी पाटबंधारे विकास महामंडळ, जळगांव यांचा सन २०१५-२०१६ या वर्षाचा अठरावा वार्षिक वित्तीय अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.

(ग) महाराष्ट्र आरोग्य विज्ञान विद्यापीठ, नाशिक यांचे सन २०१५-२०१६ या वर्षाचे वार्षिक लेखे व सन २०१६ चा अठरावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.

(४) विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्ग कल्याण मंत्री :

(क) वसंतराव नाईक विमुक्त जाती व भटक्या जमाती विकास महामंडळ (मर्यादित), मुंबई यांचा सन २०१३-२०१४ या वर्षाचा एकतीसावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.

(ख) सन २०१५-२०१६ या आर्थिक वर्षाचा महाराष्ट्र राज्य इतर मागासवर्गीय वित्त आणि विकास महामंडळ मर्यादित (मुख्य कंपनी), शामराव पेजे कोकण इतर मागासवर्ग आर्थिक विकास महामंडळ (उपकंपनी) यांचा एकत्रित वार्षिक अहवाल तसेच मुख्य कंपनी व उपकंपनीचे सन २०१५-२०१६ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.

तीन : वि.स.पागे संसदीय प्रशिक्षण केंद्राचा पाचवा अहवाल (२०१६-२०१७) सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे.

चार : स्थगन प्रस्तावाच्या सूचना — (असल्यास) (म.वि.स. नियम ९७ अन्वये).

पाच : औचित्याचे मुद्दे.

सहा : शासकीय विधेयक :

पुर:स्थापनार्थ, विचार, खंडश: विचार व संमत करणे :-

सन २०१७ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ७७ - महाराष्ट्र (तृतीय पुरवणी) विनियोजन विधेयक, २०१७.

सात : सन २०१२-२०१३ या वर्षाच्या अधिक खर्चाच्या मागण्यांवर चर्चा व मतदान.

आठ : शासकीय विधेयके :

(अ) पुर:स्थापनार्थ :-

(१) सन २०१७ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ७८ - महाराष्ट्र झोपडपट्टी (सुधारणा, निर्मूलन आणि पुनर्विकास) (सुधारणा) विधेयक, २०१७.

(२) सन २०१७ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ७९ - महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता (पाचवी सुधारणा) विधेयक, २०१७.

(ब) विचार, खंडश: विचार व संमत करणे :-

(१) (क) **सन २०१७ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ७६ – डी. वाय. पाटील इंटरनॅशनल विद्यापीठ, पुणे, विधेयक, २०१७.**

(ख) **विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.ओमप्रकाश उर्फ बच्चू कडू, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-**

"सन २०१७ चे महाराष्ट्र विधानसभा विधेयक क्रमांक ७६ – डी. वाय. पाटील इंटरनॅशनल विद्यापीठ, पुणे, विधेयक, २०१७ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ५१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(ग) **विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.अमर काळे, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-**

"सन २०१७ चे महाराष्ट्र विधानसभा विधेयक क्रमांक ७६ – डी. वाय. पाटील इंटरनॅशनल विद्यापीठ, पुणे, विधेयक, २०१७ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ४५ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(घ) **विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.अस्लम शेख, प्रा.विरेंद्र जगताप, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-**

"सन २०१७ चे महाराष्ट्र विधानसभा विधेयक क्रमांक ७६ – डी. वाय. पाटील इंटरनॅशनल विद्यापीठ, पुणे, विधेयक, २०१७ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ४३ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(ङ) **विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.हर्षवर्धन सपकाळ, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-**

"सन २०१७ चे महाराष्ट्र विधानसभा विधेयक क्रमांक ७६ – डी. वाय. पाटील इंटरनॅशनल विद्यापीठ, पुणे, विधेयक, २०१७ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(च) **विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.अमित झनक, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-**

"सन २०१७ चे महाराष्ट्र विधानसभा विधेयक क्रमांक ७६ – डी. वाय. पाटील इंटरनॅशनल विद्यापीठ, पुणे, विधेयक, २०१७ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या २१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

---

(२) (क) भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद २१३ (२) (अ) आणि महाराष्ट्र विधानसभा नियम १५९ (२) अन्वये सर्वश्री अमिन पटेल, हर्षवर्धन सपकाळ, विजय वडेट्टीवार, पृथ्वीराज चव्हाण, अस्लम शेख, अमर काळे, सुनिल केदार, राधाकृष्ण विखे पाटील, अजित पवार, दिलीप वळसे पाटील, जयंत पाटील, भास्कर जाधव, शशिकांत शिंदे, जितेंद्र आव्हाड, अबु आझमी, डॉ.सतीश पाटील, संदीप नाईक, बाळासाहेब पाटील, संग्राम जगताप, राजेश टोपे, दत्तात्रय भरणे, संजय कदम, वैभव

पिचड, राणाजगजितसिंह पाटील, हसन मुश्रीफ, हनुमंत डोळस, विजय भांबळे, दिलीप सोपल, श्रीमती दिपीका चव्हाण, सर्वश्री जयदत्त क्षीरसागर, दिपक चव्हाण, सुरेश लाड, प्रा.विरेंद्र जगताप, श्री.राहुल जगताप, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"ही विधानसभा सन २०१७ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक २७ — महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता (दुसरी सुधारणा) अध्यादेश, २०१७ नापसंत करते."

(ख) **सन २०१७ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ६५ - महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता (चौथी सुधारणा) विधेयक, २०१७.**

(ग) **विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.ओमप्रकाश उर्फ बच्चू कडू, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-**

"सन २०१७ चे महाराष्ट्र विधानसभा विधेयक क्रमांक ६५ - महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता (चौथी सुधारणा) विधेयक, २०१७ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ५१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(घ) **विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत सर्वश्री अस्लम शेख, हर्षवर्धन सपकाळ, राहुल बोंद्रे, विजय वडेट्टीवार, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-**

"सन २०१७ चे महाराष्ट्र विधानसभा विधेयक क्रमांक ६५ - महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता (चौथी सुधारणा) विधेयक, २०१७ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ४३ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(ङ) **विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-**

"सन २०१७ चे महाराष्ट्र विधानसभा विधेयक क्रमांक ६५ - महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता (चौथी सुधारणा) विधेयक, २०१७ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३५ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(च) **विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत प्रा.विरेंद्र जगताप, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-**

"सन २०१७ चे महाराष्ट्र विधानसभा विधेयक क्रमांक ६५ - महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता (चौथी सुधारणा) विधेयक, २०१७ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या २१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

---

(३) (क) भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद २१३ (२) (अ) आणि महाराष्ट्र विधानसभा नियम १५९ (२) अन्वये सर्वश्री अमिन पटेल, हर्षवर्धन सपकाळ, विजय वडेट्टीवार, पृथ्वीराज चव्हाण, अस्लम शेख, अमर काळे, सुनिल केदार, अजित पवार, दिलीप वळसे पाटील, जयंत पाटील, भास्कर जाधव, शशिकांत शिंदे, जितेंद्र आव्हाड, अबु आझमी, डॉ.सतीश पाटील, संदीप नाईक, बाळासाहेब पाटील, संग्राम जगताप, राजेश टोपे, दत्तात्रय भरणे, संजय कदम, वैभव पिचड, राणाजगजितसिंह पाटील, हसन मुश्रीफ, हनुमंत डोळस, विजय भांबळे, दिलीप सोपल, श्रीमती दिपीका चव्हाण, सर्वश्री जयदत्त क्षीरसागर, दिपक चव्हाण, सुरेश लाड, प्रा.विरेंद्र जगताप, श्री.राहुल जगताप, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"ही विधानसभा सन २०१७ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक २६ - महाराष्ट्र मुद्रांक (सुधारणा व विधिग्राह्यीकरण) अध्यादेश, २०१७ नापसंत करते."

(ख) **सन २०१७ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ६६ - महाराष्ट्र मुद्रांक (सुधारणा व विधिग्राह्यीकरण) विधेयक, २०१७.**

(ग) **विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.ओमप्रकाश उर्फ बच्चू कडू, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-**

"सन २०१७ चे महाराष्ट्र विधानसभा विधेयक क्रमांक ६६ - महाराष्ट्र मुद्रांक (सुधारणा व विधिग्राह्यीकरण) विधेयक, २०१७ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ५१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(घ) **विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत सर्वश्री अस्लम शेख, हर्षवर्धन सपकाळ, राहुल बोंद्रे, विजय वडेट्टीवार, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-**

"सन २०१७ चे महाराष्ट्र विधानसभा विधेयक क्रमांक ६६ - महाराष्ट्र मुद्रांक (सुधारणा व विधिग्राह्यीकरण) विधेयक, २०१७ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ४३ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(ङ) **विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत प्रा.विरेंद्र जगताप, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-**

"सन २०१७ चे महाराष्ट्र विधानसभा विधेयक क्रमांक ६६ - महाराष्ट्र मुद्रांक (सुधारणा व विधिग्राह्यीकरण) विधेयक, २०१७ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन

दोन्ही सभागृहांच्या २१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

---

(४) (क) भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद २१३ (२) (अ) आणि महाराष्ट्र विधानसभा नियम १५९ (२) अन्वये सर्वश्री विजय वडेट्टीवार, अस्लम शेख, अमर काळे, सुनिल केदार, राधाकृष्ण विखे-पाटील, अबु आझमी, प्रा.विरेंद्र जगताप, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"ही विधानसभा सन २०१७ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक २८ — महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ (सुधारणा) अध्यादेश, २०१७ नापसंत करते."

(ख) **सन २०१७ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ६८ - महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ (सुधारणा) विधेयक, २०१७.**

(ग) **विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत सर्वश्री विजय वडेट्टीवार, अस्लम शेख, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-**

"सन २०१७ चे महाराष्ट्र विधानसभा विधेयक क्रमांक ६८ - महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ (सुधारणा) विधेयक, २०१७ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ४३ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(घ) **विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत प्रा.विरेंद्र जगताप, श्री.हर्षवर्धन सपकाळ, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-**

"सन २०१७ चे महाराष्ट्र विधानसभा विधेयक क्रमांक ६८ - महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ (सुधारणा) विधेयक, २०१७ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या २१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

---

(५) (क) **सन २०१७ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ७१ - महाराष्ट्र स्वयंअर्थसहाय्यित शाळा (स्थापना व विनियमन) (सुधारणा) विधेयक, २०१७.**

(ख) **विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री. अस्लम शेख, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-**

"सन २०१७ चे महाराष्ट्र विधानसभा विधेयक क्रमांक ७१ - महाराष्ट्र स्वयंअर्थसहाय्यित शाळा (स्थापना व विनियमन) (सुधारणा) विधेयक, २०१७

विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ४३ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(ग) **विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री. हर्षवर्धन सपकाळ, प्रा.विरेंद्र जगताप, श्री.अमित झनक, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-**

"सन २०१७ चे महाराष्ट्र विधानसभा विधेयक क्रमांक ७१ - महाराष्ट्र स्वयंअर्थसहाय्यित शाळा (स्थापना व विनियमन) (सुधारणा) विधेयक, २०१७ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या २१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

---

(६) (क) भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद २१३ (२) (अ) आणि महाराष्ट्र विधानसभा नियम १५९ (२) अन्वये सर्वश्री अमिन पटेल, हर्षवर्धन सपकाळ, विजय वडेट्टीवार, पृथ्वीराज चव्हाण, अस्लम शेख, अमर काळे, सुनिल केदार, राधाकृष्ण विखे पाटील, अजित पवार, दिलीप वळसे पाटील, जयंत पाटील, भास्कर जाधव, शशिकांत शिंदे, जितेंद्र आव्हाड, अबु आझमी, सतीश पाटील, संदीप नाईक, बाळासाहेब पाटील, संग्राम जगताप, राजेश टोपे, दत्तात्रय भरणे, संजय कदम, वैभव पिचड, राणाजगजितसिंह पाटील, हसन मुश्रीफ, हनुमंत डोळस, विजय भांबळे, दिलीप सोपल, श्रीमती दिपीका चव्हाण, सर्वश्री जयदत्त क्षीरसागर, दिपक चव्हाण, श्री.सुरेश लाड, प्रा.विरेंद्र जगताप, श्री.राहुल जगताप, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"ही विधानसभा सन २०१७ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक २१ - महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समिती (सुधारणा) अध्यादेश, २०१७ नापसंत करते."

(ख) **सन २०१७ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ७२ - महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समिती (सुधारणा) विधेयक, २०१७.**

(ग) **विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री. अस्लम शेख, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-**

"सन २०१७ चे महाराष्ट्र विधानसभा विधेयक क्रमांक ७२ - महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समिती (सुधारणा) विधेयक, २०१७ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ४३ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(घ) **विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.हर्षवर्धन सपकाळ, प्रा.विरेंद्र**

जगताप, श्री.अमित झनक, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१७ चे महाराष्ट्र विधानसभा विधेयक क्रमांक ७२ - महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समिती (सुधारणा) विधेयक, २०१७ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या २१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

---

(७) (क) **सन २०१७ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ७३ - महाराष्ट्र न्यायालय-फी (सुधारणा) विधेयक, २०१७.**

(ख) **विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.ओमप्रकाश उर्फ बच्चू कडू, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-**

"सन २०१७ चे महाराष्ट्र विधानसभा विधेयक क्रमांक ७३ - महाराष्ट्र न्यायालय-फी (सुधारणा) विधेयक, २०१७ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ५१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(ग) **विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.अमर काळे, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-**

"सन २०१७ चे महाराष्ट्र विधानसभा विधेयक क्रमांक ७३ - महाराष्ट्र न्यायालय-फी (सुधारणा) विधेयक, २०१७ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ४५ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(घ) **विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.अस्लम शेख, प्रा.विरेंद्र जगताप, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-**

"सन २०१७ चे महाराष्ट्र विधानसभा विधेयक क्रमांक ७३ - महाराष्ट्र न्यायालय-फी (सुधारणा) विधेयक, २०१७ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ४३ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(ङ) **विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.हर्षवर्धन सपकाळ, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-**

"सन २०१७ चे महाराष्ट्र विधानसभा विधेयक क्रमांक ७३ - महाराष्ट्र न्यायालय-फी (सुधारणा) विधेयक, २०१७ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही

सभागृहांच्या ३१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(च) **विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.अमित झनक, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-**

"सन २०१७ चे महाराष्ट्र विधानसभा विधेयक क्रमांक ७३ - महाराष्ट्र न्यायालय-फी (सुधारणा) विधेयक, २०१७ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या २१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

---

(८) (क) **सन २०१७ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ७४ - महाराष्ट्र सहकारी संस्था (तिसरी सुधारणा) विधेयक, २०१७.**

(ख) **विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.ओमप्रकाश उर्फ बच्चू कडू, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-**

"सन २०१७ चे महाराष्ट्र विधानसभा विधेयक क्रमांक ७४ - महाराष्ट्र सहकारी संस्था (तिसरी सुधारणा) विधेयक, २०१७ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ५१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(ग) **विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.अमर काळे, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-**

"सन २०१७ चे महाराष्ट्र विधानसभा विधेयक क्रमांक ७४ - महाराष्ट्र सहकारी संस्था (तिसरी सुधारणा) विधेयक, २०१७ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ४५ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(घ) **विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.अस्लम शेख, प्रा.विरेंद्र जगताप, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-**

"सन २०१७ चे महाराष्ट्र विधानसभा विधेयक क्रमांक ७४ - महाराष्ट्र सहकारी संस्था (तिसरी सुधारणा) विधेयक, २०१७ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ४३ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(ङ) **विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.हर्षवर्धन सपकाळ, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-**

"सन २०१७ चे महाराष्ट्र विधानसभा विधेयक क्रमांक ७४ - महाराष्ट्र सहकारी संस्था (तिसरी सुधारणा) विधेयक, २०१७ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(च) **विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.अमित झनक, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-**

"सन २०१७ चे महाराष्ट्र विधानसभा विधेयक क्रमांक ७४ - महाराष्ट्र सहकारी संस्था (तिसरी सुधारणा) विधेयक, २०१७ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या २१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

---

(९) (क) **सन २०१७ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ७५ - महाराष्ट्र उद्‌वाहने, सरकते जिने व सरकते मार्ग विधेयक, २०१७.**

(ख) **विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.ओमप्रकाश उर्फ बच्चू कडू, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-**

"सन २०१७ चे महाराष्ट्र विधानसभा विधेयक क्रमांक ७५ - महाराष्ट्र उद्‌वाहने, सरकते जिने व सरकते मार्ग विधेयक, २०१७ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ५१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(ग) **विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.अमर काळे, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-**

"सन २०१७ चे महाराष्ट्र विधानसभा विधेयक क्रमांक ७५ - महाराष्ट्र उद्‌वाहने, सरकते जिने व सरकते मार्ग विधेयक, २०१७ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ४५ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(घ) **विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.अस्लम शेख, प्रा.विरेंद्र जगताप, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-**

"सन २०१७ चे महाराष्ट्र विधानसभा विधेयक क्रमांक ७५ - महाराष्ट्र उद्वाहने, सरकते जिने व सरकते मार्ग विधेयक, २०१७ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ४३ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(ङ) **विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.हर्षवर्धन सपकाळ, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-**

"सन २०१७ चे महाराष्ट्र विधानसभा विधेयक क्रमांक ७५ - महाराष्ट्र उद्वाहने, सरकते जिने व सरकते मार्ग विधेयक, २०१७ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(च) **विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.अमित झनक, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-**

"सन २०१७ चे महाराष्ट्र विधानसभा विधेयक क्रमांक ७५ - महाराष्ट्र उद्वाहने, सरकते जिने व सरकते मार्ग विधेयक, २०१७ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या २१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

---

(१०) **सन २०१७ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ७८ - महाराष्ट्र झोपडपट्टी (सुधारणा, निर्मूलन आणि पुनर्विकास) (सुधारणा) विधेयक, २०१७.**

---

(११) **सन २०१७ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ७९ - महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता (पाचवी सुधारणा) विधेयक, २०१७.**

(मंगळवार, दिनांक १९ डिसेंबर, २०१७ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव.)

नऊ : **सर्वश्री. राधाकृष्ण विखे पाटील, अजित पवार, पृथ्वीराज चव्हाण, दिलीप वळसे पाटील, जयंत पाटील, विजय वडेट्टीवार, डॉ. पतंगराव कदम, सर्वश्री बाळासाहेब थोरात, शशिकांत शिंदे, प्रा. विरेंद्र जगताप, सर्वश्री. जयदत्त क्षीरसागर, जितेंद्र आव्हाड, प्रा.वर्षा गायकवाड, सर्वश्री. भास्कर जाधव, अब्दुल सत्तार, अबु आझमी, अमिन पटेल, सुनिल केदार, दिलीप सोपल, गोपालदास अग्रवाल, अॅड यशोमती ठाकूर, सर्वश्री. मो. आरिफ**

नसीम खान, डी. एस. अहिरे, राहुल मोटे, डि. पी. सावंत, हसन मुश्रीफ, मधुकरराव चव्हाण, राजेश टोपे, बसवराज पाटील, वसंतराव चव्हाण, रणजित कांबळे, डॉ. संतोष टारफे, श्रीमती दिपीका चव्हाण, सर्वश्री. कुणाल पाटील, काशिराम पावरा, हर्षवर्धन सपकाळ, विजय भांबळे, राहुल बोंद्रे, अमर काळे, अमित झनक, कु. प्रणिती शिंदे, श्रीमती अमिता चव्हाण, सर्वश्री भाऊसाहेब कांबळे, शेख आसिफ शेख रशीद, श्रीमती निर्मला गावित, सर्वश्री अस्लम शेख, त्र्यंबक भिसे, संग्राम थोपटे, जयकुमार गोरे, भारत भालके, सिध्दाराम म्हेत्रे, मनोहर नाईक, नरहरी झिरवाळ, अमित देशमुख, संदिप नाईक, वि.स.स. यांचा म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव : (चर्चा पुढे सुरु व मंत्र्यांचे उत्तर)

"दिनांक २४ जून, २०१७ रोजी राज्यातील ८९ लाख शेतकऱ्यांचे ३४ हजार ३३ कोटी रुपयांचे कर्ज माफ करण्याच्या शासनाने जाहीर केलेल्या निर्णयानुसार कर्जमाफी करण्यासाठी २२ सप्टेंबर, २०१७ अखेर ५७ लाख शेतकऱ्यांनी अर्ज दाखल केल्याची माहिती सहकार विभागाने देणे, त्यापैकी २ लाख ४१ हजार शेतकऱ्यांचे आधार क्रमांक नसल्याने त्यांना कर्जमाफी देण्याबाबत झालेली अडचण, कर्जमाफीची सवलत घेऊ इच्छिणाऱ्यांमध्ये ८६ लाख पात्र तर १० लाख बनावट शेतकरी असल्याचा शासनाने केलेला दावा, माहे ऑक्टोबर, २०१७ अखेर कर्जमाफीची रक्कम शेतकऱ्यांच्या बँक खात्यावर जमा करण्याचे आश्वासन देऊनही त्याची अंमलबजावणी न होणे, माहिती व तंत्रज्ञान विभागाच्या हाती कर्जमाफी योजनेचा असलेला सुकाणू, या फसव्या कर्जमाफीमुळे राज्यातील शेतकऱ्यांच्या आत्महत्या कमी न होता वाढत जाणे, मावा व तुडतुडा या सारख्या किडींमुळे धान पिकाचे मोठ्या प्रमाणात झालेले नुकसान, गुलाबी बोंड अळीमुळे ३० लाख हेक्टरवरील कापसाचे क्षेत्र बाधित होणे, सदर नुकसानीचे सर्वेक्षण करण्यात दिरंगाई केल्यामुळे बाधित क्षेत्राचे पंचनामे करण्यात येणाऱ्या अडचणी, राज्यात आदिवासींवर सातत्याने होणारे अन्याय, कोटयवधीचा खर्च होऊनही विकास न होणे, आश्रमशाळा, वसतीगृहातील समस्या या प्रकरणी अनेकदा आंदोलने करुनही त्याकडे झालेले दुर्लक्ष, वन हक्क दाव्याची हजारो प्रलंबित प्रकरणे, कुपोषणामुळे हजारो बालमृत्यू होऊनही त्याची दखल न घेणे, आश्रमशाळातील शिक्षकांची रिक्त पदे, वसतीगृहाची दूरवस्था, धोकादायक इमारतीत भरणा-या शाळा, प्रतिवर्षी १८०० कोटी रुपयांची तरतुद करुनही ८० टक्के विद्यार्थ्यांची होणारी गळती, आरोग्याचा निर्माण झालेला प्रश्न, आदिवासींच्या शाळेतील विद्यार्थ्यांचे होणारे मृत्यू रोखण्यास नियुक्त केलेल्या डॉ. सुभाष सांळुखे समितीच्या अहवालाची अंमलबजावणी न होणे, बहुसंख्य आदिवासी, शिक्षण हक्क, घरकुल योजना, रेशनिंग सुविधा, वीज यापासून वंचित असणे, ओबीसी समाजाच्या क्रिमीलेयरची वार्षिक उत्पन्नमर्यादा केंद्र शासनाप्रमाणे आठ लाख करण्याची होत असलेली मागणी, राज्यातील ग्रामीण रुग्णालये व प्राथमिक आरोग्य केंद्रांमधील रिक्त पदांमुळे कोलमडलेली आरोग्य व्यवस्था, प्राथमिक आरोग्य केंद्रांच्या तयार इमारती विनावापर राहणे, सामाजिक न्याय विभागांतर्गत मागासवर्गीय सहकारी उद्योग संस्थांच्या अनुदानामध्ये होत असलेला गैरप्रकार, पारधी वस्ती जोड रस्त्यांना निधी देणे बंद करणे, ग्रामीण भागातील रस्त्यांसाठी लांबीनुसार निधी न मिळाल्यामुळे तालुकानिहाय निर्माण झालेला रस्त्यांचा अनुशेष, राज्यातील बहुसंख्य पात्र व गरजू इतर मागासवर्गीय बांधव घरकुलांपासून वंचित

राहणे, ओखी वादळामुळे मुंबईसह कोकण किनारपट्टीवर मच्छिमारांच्या बोटी, मासेमारी साहित्य व त्यांच्या घरांचे मोठ्या प्रमाणावर नुकसान होणे, सुकविण्यासाठी ठेवलेले मत्स्योत्पादन वाहून जाणे, वादळामुळे मच्छिमार वस्तीत पाणी शिरल्याने घरांची मोठ्या प्रमाणात पडझड होऊन आंबा, काजू, नारळी, पोफळी, मसाल्याची पिके व इतर फलोत्पादक शेतकऱ्यांचे मोठ्या प्रमाणात नुकसान होणे, पाण्यापासून संरक्षण करण्यासाठी बांधण्यात आलेले बंधारेही वादळामुळे वाहून जाणे, परिणामी स्थानिक वस्त्यांना धोका निर्माण होणे, या सर्व बाबतीत सर्वेक्षण करुन दुरुस्तीची कामे करण्याची निर्माण झालेली गरज, ऑनलाईन व्यवस्थेत निर्माण झालेल्या अडचणींमुळे वर्ष संपत आले तरी मागासवर्गीयांना फ्री शीप व शिष्यवृत्तीची रक्कम न मिळणे, ज्येष्ठ नागरिकांना मिळणारी अपमानास्पद वागणूक, विविध सेवा पुरविण्याच्या नावाखाली काढण्यात आलेल्या निविदांमध्ये ३५० कोटींचा झालेला घोटाळा, समृध्दी महामार्गासाठी शेतकऱ्यांचा विरोध डावलून सक्तीने जमिनी संपादनाची करण्यात येणारी कार्यवाही, शेतकऱ्यांमध्ये शासनाप्रती निर्माण झालेला प्रचंड असंतोष, याप्रकरणी शासनाचे झालेले दुर्लक्ष, याबाबत शासनाने करावयाची उपाययोजना विचारात घेण्यात यावी."

(मंगळवार, दिनांक १९ डिसेंबर, २०१७ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव.)

दहा : **श्री. सुनिल प्रभू, श्रीमती मनिषा चौधरी, श्री. सदा सरवणकर, ॲड आशिष शेलार, सर्वश्री अजय चौधरी, सरदार तारासिंह, सुनिल शिंदे, ॲड राज पुरोहित, सर्वश्री मंगेश कुडाळकर, अतुल भातखळकर, अशोक पाटील, संजय केळकर, श्रीमती तृप्ती सावंत, सर्वश्री योगेश सागर, राजेश क्षीरसागर, ॲड पराग अळवणी, डॉ. सुजित मिणचेकर, सर्वश्री मंगलप्रभात लोढा, तुकाराम काते, अमित साटम, सुनिल राऊत, राम कदम, कॅ. आर. तमिल सेल्वन, श्रीमती मंदा म्हात्रे, वि.स.स. यांचा म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव :**

"बोरीवली येथील संजय गांधी राष्ट्रीय उद्यानातील आदिवासीपाडे आणि अधिकृत झोपडपट्टीतील रहिवाशी यांना स्थलांतरीत करण्याबाबत शासनाने आखलेली उपाययोजना, सर्वसाधारण पात्र झोपडपट्टीवासियांच्या स्थलांतरासाठी शासनाने घ्यावयाचा सकारात्मक निर्णय, संजय गांधी राष्ट्रीय उद्यानाच्या सर्व्हे नं. २३९/१ या वन क्षेत्राची मोजणी करुन अतिक्रमित रहिवाशांचे त्याच क्षेत्रात पुनर्वसन करण्याबाबत दिंडोशी येथील लोकप्रतिनिधींनी माहे डिसेंबर, २०१६ व त्यानंतर वारंवार मा. मुख्यमंत्री, मा. वनमंत्री व मा. गृहनिर्माण मंत्री यांच्याकडे निवेदनाद्वारे केलेली मागणी, संजय गांधी राष्ट्रीय उद्यानातील वन्य प्राण्यांचा शहरात होणारा मुक्त संचार व त्यावर करावयाच्या उपाययोजना, मुंबई शहरातील नद्या व नाले यांच्या रुंदीकरणामुळे बाधीत होणाऱ्या रहिवाशांचे त्याच ठिकाणी पुनर्वसन करणे, आशिया खंडातील सर्वात मोठया मुंबईतील धारावी येथील झोपडपट्टीचा पुनर्विकास

करण्याचा शासनाने घेतलेला महत्वाकांक्षी निर्णय व आखलेली उपाययोजना, मुंबईतील जुन्या व मोडकळीस आलेल्या इमारतींचा पुनर्विकास करण्याबाबत आठ आमदारांच्या समितीने केलेल्या शिफारशीवर निर्णय घेण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन असणे, या प्रस्तावावर तातडीने निर्णय होण्याची आवश्यकता, मुंबईतील महानगरपालिकेच्या जागेवरील व भाडे करार संपुष्टात आलेल्या जीर्ण इमारतींच्या भाडेकरारांचे नुतनीकरण करण्याची आवश्यकता, राज्यात पंतप्रधान आवास योजनेंतर्गत आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकांसाठी ३३ हजार ५०० व इतरांसाठी ६२५० घरे उभारण्याची म्हाडाने आखलेली उपाययोजना, याबाबत करावयाची निर्णयात्मक कार्यवाही विचारात घेण्यात यावी."

विधान भवन,
नागपूर,
दिनांक : १९ डिसेंबर, २०१७

डॉ. अनंत कळसे,
प्रधान सचिव,
महाराष्ट्र विधानसभा.